

چکیده

کمیته بین‌المللی سیستم‌های پرداخت و تسویه CPSS^۱ در سال ۱۹۹۸ اصول ده‌گانه‌ای را برای طراحی و اجرای سیستم‌های پرداخت تهیه کرد. این اصول در سال ۱۹۹۹ پس از نظرخواهی از مؤسسات مالی کشورهای مختلف، توسط بانک بین‌المللی تسویه BIS^۲ چاپ و منتشر گردید. اصول CPSS معیارها و قواعد کلی نحوه به‌کارگیری و بهره‌برداری از سیستم‌های پرداخت مهم (SIPS)^۳ را تعیین می‌کند. این معیارها، با توجه به عام و کلی بودن آن‌ها، می‌تواند برای ارزیابی نظام‌های پرداخت در هر کشور به‌کار گرفته شود.

در این مقاله ابتدا اهداف یک نظام جامع پرداخت تشریح شده و سپس وضعیت کنونی نظام پرداخت ایران در نيل به این اهداف مورد بررسی قرار می‌گیرد. بعد، سیستم‌های پرداخت مهم ایران مشخص شده و در قالب اصول ده‌گانه CPSS مورد ارزیابی و امکان‌سنجی قرار می‌گیرند. در پایان مقاله پیشنهادهایی برای تطبیق بیشتر نظام پرداخت ایران با اصول CPSS در قالب اهداف مشخص شده برای آن ارائه می‌شود.

کلمات کلیدی: اصول CPSS، نظام پرداخت ایران، اهداف نظام جامع پرداخت، سیستم‌های پرداخت مهم.

¹ Committee of Payment and Settlement Systems (CPSS)

² Bank of International Settlement (BIS)

³ Systemically Important Payment Systems (SIPS)